

Kutas József A CSIZMÁK MESÉJE

Hárman ültek a szobában.

A Királyságban lassan telt az idő. A zöldmanók nyugtalanul gubbasztottak a kicsi konyhaszékeken. Vigasztalanul zuhogott az eső, és ők szorongva tekintettek ki. Nemsokára indulniuk kell, és a számtalan veszélyen túl olyan munka várja őket, amihez nem fűlik a foguk.

Kényelmes volt a kuckójuk, de sötét. A fény hiába nyújtózkodott, csak a manók hegyes orrát pöckölhette meg. Ha végre-valahára besötétedik, indulhatnak. Zsákot a hátra, botot a kézbe, az álcázóköpeny csuklyáját jól a homlokba, nehogy lecsússzék, és irány a kunyhó, ahol a cipész és felesége lakik.

megkapta a zöldkártyát

Bár... nem olyan sürgős. Nem kedvelték a hunyorgó, folyton vigyorgó öregembert és görbe hátú feleségét, s nem hittek a rongyos falú kulipintyónak sem. A cipész három éve került Erdőaljára. Ellentétben velük, azonnal megkapta a zöldkártyát, és felállította műhelyét. Hamarosan kivívta a helyiek elismerését példamutató – a manók szerint hivalkodó – szegénységével.

Sok rászoruló élt a környékbeli sárkunyhókban – például a nyugdíjas tanító, aki csak sötétedéskor merészkedett az utcára pecsétetes öltönye, foltért kiabáló kalapja, elnyűtt lábbelije miatt.

A manók azonban parancsot kaptak, amit teljesíteniük kellett. Ez az erdő rendje.

Látástól vakulásig dolgoztak, precízen és pontosan, akár a pók, s elégedettek voltak az eredménnyel. Csak akkor bosszankodtak, ha látták, hogy a finom bőrből készült remekművek a sunyi suszterhez kerültek, aki kéz alatt nyomban továbbadta a csizmákat a puccos városi piacokon.

Jól tudták, hogy a suszter és felesége becsapja a környékbeli szénégetőket, kútásókat, alkalmi munkákból tengődő rőzszeszedőket, gombászokat és lepkefogókat. De nem szólhattak egy szót sem. Senki nem hallgatta meg a panaszukat.

Az eső apró szögeket vert a háztetőbe, és a manók szomorúan bámulták a zsákokat. Az egyikben különleges műretek lapult: egy szattyánbőr csizma, melyhez foghatót emberi szem nem látott még a Királyságban.

A faluban azt rebesgették, a sunyi suszter tavasszal versenybe száll a polgármesteri címért.

A szél rosszkedvűen lógott az ereszcsontrán, rázta a zsindeket, kiabált a fákkal, gallyakat roppantott, ágakat tört, és a manók türelmetlenül várták, hogy elindulhassanak.

a szabályok

Egyre azon járt az eszük, hogy kár a gonosz suszternek adni a csizmát, majd elkótyavetyélni a kirakodóvásáron, és a rejtett ládájába rakja a pénzt, ami már dugig van arannyal, ezüsttel. Mások mennyire örülnének a gyönyörű csizmának...! De be kellett tartaniuk a szabályokat. Jól emlékeztek, hogy amikor érkezésük után nem sokkal az egyik zsák alján ott maradt egy icipici gyerekpapucs, és éjjel becsúszatták az özvegyasszony ajtórésén – csaknem hazazsupolták őket lopás miatt!

És ki volt a lehangosabb vádló? A suszter, ki lett volna más...?! Végül plusz egy év szolgálattal büntették őket.

Odakint tovaszáguldott a vihar: az erdő lehiggadt, a hatalmas fenyőfák lepihentek, maguk alá húzták lombszárnyaikat.

A manók máskor mosolygó arca savanyú lett, a léptük fásult – s szavak nélkül vitatkoztak egymással. Ha annak

rendje és módja szerint leszállítják ezt az utolsó adag árut, busás jutalmat kapnak: egy rend ruhát, zöldkártyát és szabadságot... a maguk urai lesznek, jöhetnek-mehetnek a Királyságban kedvük szerint. De a sunyi suszter megkaparintja a szattyáncsizmát, és tavasszal a polgármesteri székbe ül – mi lesz akkor a faluval?

Nem tudtak megegyezni sehogy sem, de már a holdfényverte úton kocogtak, az út szélére húzódva, nehogy egy figyelmetlen róka vagy más éjszakai vadász legázolja őket.

néma vita

Minden apró neszre figyeltek, a levélzizzenésre, az esőkoppanásra, a magasban cikázó böregerek buta tereferéjére. Nem zavarta őket a csípős szél, a hideg eső, a száraz ágak, amiken át kellett mászniuk – folytatták a szobában kezdett néma vitát, miközben lépésről lépésre megközelítették a falut.

Szabadság, szabadság, folyton ezt hallom, zsémbelt egyikük, aztán mit érünk majd vele? Se étel, se ital, se barátságos zug, ahol lehajthatjuk a fejünket... akkor se hagyom ki a lehetőséget... itt fulladjak meg, ha engedem, hogy a suszter rám erőltesse a kabátot, a nadrágot, zsebében a kártyával, cserébe a csizmáért... inkább a tanító érdemelné, vagy az özvegyasszony...

Lépdeltek tovább a feketébe váltó utakon, kiszáradt szántóföldek mentén, kókadtt bokrok és sárba hasaló borókafenyők mellett, és figyelték, milyen nehezen lélegzik a kicsi falu.

Vajon megszabadulnak ma a szolgálatból? Mi lesz a tanítóval, ha elköszönnek? Ki lép majd a helyükre?

A falu határát jelző kőszoborhoz értek. A megszürcült márványalak, amit egy ősi vándorról mintáztak, neheztelően pillantott a rájuk.

A három manó megtorpant.

nincs pénze cipőre

A suszter ébren vár minket... a ruhákat készígteti a feleségével, vagy eljátssza, hogy hortyog, mert akkor nem kell foglalkoznia velünk... a tanító, szegény... azt beszélük, beleszeretett az özvegyasszonyba, aki a virágfüzéretet fonja... csak nem mer elmenni hozzá... szégyelli, hogy nincs pénze cipőre... a szattyáncsizmát vigyük el hozzá...

nem szabad, nem szabad! ... fogadjuk el a ruhákat, és, uzsgyi, irány az országút! ... országút a fenét, beállunk a falusiakhoz, segítünk nekik...

Így pörlekedtek a látszat kedvéért, de tudták, hogy nem merik megszegni a szabályt... a kőszobor teste torz árnyékot vetett a földre. Egyszer csak az árny megmozdult... a sáros, sötét tócsákkal foltozott úton sántító alak tartott a keresztút felé.

A tanító volt. Ócska bakancsa hangosan cuppanva nyelte a szutykos vizet, s amikor betelt vele, fekete agyagot lakmározott.

A manók tekintete összevillant... egy sóhaj, és már ott sem voltak, eliramodtak a suszter háza felé, ami a legcsalébb volt valamennyi viskó közül, mert a házaspár gondosan kilazítgatta a tartógerendákat.

Futottak, és nevetgéltek hirtelen jókedvükben, vigyázva, hogy hangjuk összegabalyodjon az eleredő eső suhogásával, mint a kioldódott cipőfűző.

Az öreg tanító álmélkodva nézegette a szobor lábán a szattyánbőr csizmát, mely piros lámpásként világított a hold fércelte éjszakában.